ياش - ئۆسمۈرلەر ئۈچۈن زۆرۈر ئوقۇشلۇق

دۇنيا ئەدەبىياتىدىكى كلاسسىكلار

(2 - قىسىم)

مىللەتلەر نەشرىياتى

بېيجىڭ

ياش - ئۆسمۈرلەر ئۈچۈن زۆرۈر ئوقۇشلۇق

دۇنيا ئەدەبىياتىدىكى كلاسسىكلار

(2 - قىسىم)

تەرجىمە قىلغۇچىلار :

غوپۇر قادىر

قادىر راخمان

ھەبىبۇللا مۇھەممەت

مىللەتلەر نەشرىياتى

本书根据中国纺织出版社 2001 年 2 月第 1 版北京第 1 次印刷版本翻译。

بۇ كىتاب جۇڭگو توقۇمىچىلىق نەشرىياتى 2001 - يىل 2 - ئايدا نەشر قىلغان 1 - نەشرى بېيجىڭ 1 - باسمىسىغا ئاساسەن تەرجىمە ۋە نەشر قىلىندى.

مەسئۇل مۇھەررىر : دولقۇن قادىر

مەسئۇل كوررېكتور : خۇدابەردى خېلىل

دۇنيا ئەدەبىياتىدىكى كلاسسىكلار

(2 - كىتاب)

تەرجىمە قىلغۇچىلار : غۇپۇر قادىر ،قادىر راخمان،ھەبىبۇللا مۇھەممەت

نەشر قىلغۇچى : مىللەتلەر نەشرىياتى

ئادرېسى : بېيجىڭ شەھىرى خېپىڭلى شىمالىي كوچا 14 - قورۇ

پوچتا نومۇرى :100013، تېلېفون نومۇرى : 64290862 _ 010

تارقاتقۇچى : جايلاردىكى شىنخۇا كىتابخانىلىرى

باسقۇچى : دىشىن باسما زاۋۇتى

نەشرى : 2006 - يىل 3 - ئايدا 1 - قېتىم نەشر قىلىندى

بېسىلىشى : 2006 - يىل 3 - ئايدا بېيجىڭدا 1 - قېتىم بېسىلدى

ئۆلچىمى : 850×1168م م. 32كەسلەم

باسما تاۋىقى : 10.25

سانى : 0001 _3000

باھاسى : 16.00 يۈەن

责任编辑 ： 多鲁洪

责任校对 ： 胡达白地

图书在版编目(CIP)数据

世界文学经典百科. 下/楚风主编；艾比不拉等译.
北京：民族出版社，2006.3
ISBN 7-105-07596-1

Ⅰ.世… Ⅱ.①楚…②艾…Ⅲ.文学史—世界—
青少年读物—维吾尔语 （中国少数民族语言）
Ⅳ.I109-49

中国版本图书馆 CIP 数据核字(2006)第 023405 号

出版发行：民族出版社　　http://www.e56.com.cn
社　　址：北京市和平里北街 14 号　　邮编：100013
电　　话：010-64290862 (维文室)
印　　刷：北京迪鑫印刷厂
版　　次：2006 年 3 月第 1 版　2006 年 3 月北京第 1 次印刷
开　　本：850 毫米×1168 毫米
印　　张 10.25
印　　数：0001-3000 册
定　　价：16.00 元

كىرىش سۆز

مۇنەۋۋەر ئەدەبىي ئەسەرلەرنى ئوقۇش ساپا مائارىپىنىڭ زۆرۈر مەزمۇنى، ئۇ ياش - ئۆسمۈر ئوقۇغۇچىلارنى جەمئىيەتنى تونۇش، بىلىمنى كۆپەيتىش، خاراكتېرىنى تاۋلاش، قەلبىنى ساپلاشتۇرۇش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلىدۇ. ئۇلار مۇنەۋۋەر ئە- سەرلەرنى ئوقۇش جەريانىدا ئېستېتىك زوققا ئېرىشىدۇ، بولۇپمۇ ئىلغار ئىدىيىۋى مەزمۇنغا ئىگە ئەسەرلەر ئۇلارنىڭ ئىدىيىۋى ھېسسىياتى ۋە مەدەنىيەت ساپاسىنى تېخىمۇ يۇقىرى كۆتۈرىدۇ. شۇڭا، ياش - ئۆسمۈر ئوقۇغۇچىلار قەدىمكى ۋە ھازىرقى، جۇڭگو ۋە چەت ئەللەرنىڭ بارلىق نادىر ئەدەبىيات - سەنئەت مىراسلىرىنى ئەينەك قىلىپ ۋە ئۇلارغا ۋارىسلىق قىلىپ، ئۇ- لاردىكى پايدىلىق ئىدىيە، مەدەنىيەت ۋە سەنئەت مېۋىلىرىنى قوبۇل قىلىشى لازىم.

لېكىن، بۇنداق ئۇنۇمگە يېتىشتە يەقەت ئەسلىي ئەسەرنى ئوقۇش بىلەنلا قانائەتلىنىپ قېلىنسا ھەرگىز بولمايدۇ. ياش - ئۆسمۈر ئوقۇغۇچىلار يەنە مۇناسىۋەتلىك ئەدەبىيات بىلىملىرىنى ئىگىلىشى كېرەك، شۇنداق قىلغاندىلا، ئوقۇش جەريانىدا ئە- سەرنىڭ چوڭقۇر ئىدىيىۋى مەزمۇنى ۋە ئېسىل بەدىئىي قىممە- تىنى چۈشىنەلەيدۇ، شۇنىڭ بىلەن بىللە، ئەسەرنىڭ يېتەرسىز تەرەپلىرىنى تارىخىي نۇقتا ۋە دىئالېكتىك نۇقتىدىن تەھلىل قىلىپ ۋە تاسقاپ، شاكىلىنى چىقىرىۋېتىپ، مېغىزىنى قوبۇل

试读结束：需要全本请在线购买： www.ertongbo

قىلالايدۇ. قولىڭىزدىكى ئىككى قىسىملىق بۇ كىتاب ياش ـ ئۆسمۈر ئوقۇرمەنلەرنىڭ مۇشۇ نىشانغا يېتىشىگە ياردەم بېرىش مەقسىتىدە تۈزۈلدى. كىتابنىڭ 1 ـ قىسمى «قەدىمكى دەۋر ئەدەبىياتى»، «ئوتتۇرا ئەسىر ئەدەبىياتى» ۋە «ئەدەبىيات ـ سەنئەتنىڭ گۈللىنىش دەۋرىدىكى ئەدەبىيات»تىن، 2 ـ قىسمى «19 ـ ئەسىر ئەدەبىياتى»، «20 ـ ئەسىر ئەدەبىياتى»دىن تەركىب تاپتى. كىتابتا ئەدەبىيات ـ سەنئەت مۇنبىرىدە چاقناپ تۇرغان گىگانتلار ۋە ئەدەبىيات ـ سەنئەت خەزىنىسىدىكى بىباھا ئەسەرلەر تونۇشتۇرۇلدى. ياش ـ ئۆسمۈر ئوقۇرمەنلەرنىڭ ئالاھىدىلىكىگە لايىقلاشتۇرۇش ئۈچۈن، ماتېرىيال تاللاشتا ئىمكانقەدەر ئاممىباپ، قىزىقارلىق بولۇشقا، بىلىمنىڭ چوڭقۇر ـ تېيىزلىكىنىڭ لايىقىدا بولۇشىغا ئەھمىيەت بېرىلدى.

بىز بۇ كىتابنىڭ ياش ـ ئۆسمۈر ئوقۇرمەنلەرنىڭ ياخشى ئۇستازى، يېقىن دوستى، ئەدەبىيات قەسرىگە كىرىشتىكى ئاچقۇچى، شۇنىڭدەك مۇناسىۋەتلىك دەرسلەرنى ئۆگىنىشتىكى ئۈنۈملۈك قوشۇمچە ماتېرىيال بولۇپ قېلىشىنى ئۈمىد قىلىمىز.

— مۇھەررىردىن

مۇندەرىجە

19 - ئەسىر ئەدەبىياتى 1
رومانتىزم ئەدەبىياتىنىڭ ئاساسلىق ئالاھىدىلىكى نېمە؟ 3
«تەبىئەت ناخشىچىسى» دەپ ئاتالغان كىم؟ 5
«دون جۇئان» قانداق ئەسەر؟ 7
«بايرونچە قەھرىمان» دېگىنىمىز نېمە؟ 9
نېمە ئۈچۈن شېللېنى «تالانتلىق بېشارەتچى» دەيمىز؟ 11
نېمە ئۈچۈن «ئازاد بولغان پرومېتى» دا شېللېنىڭ يېڭىلىق يارىتىش روھى گەۋدىلەندۈرۈلگەن دەيمىز؟ 14
نېمە ئۈچۈن جون كىتسنى ئەنگلىيىنىڭ ئۈچ مەشھۇر رومانتىزمچى شائىرىنىڭ بىرى دەيمىز؟ 17
ھيۇگو فرانسىيە ئەدەبىيات تارىخىدا قانداق ئورۇن تۇتىدۇ؟ 20
«پارىژ بۈۋى مەريەم چېركاۋى» دا سېلىشتۇرۇش ئۇسۇلى باش تېمىنى گەۋدىلەندۈرۈشتە قانداق ئىشلىتىلگەن؟ 21
«پاجىئەلىك دۇنيا» نېمە ئۈچۈن «جەمئىيەت ئېپوسى» دېيىلىدۇ؟ 24
گراف مونتې كرىستونىڭ ئۆچ ئېلىشىغا قانداق قاراش كېرەك؟ 29
گېئورگې سان قانداق تۈردىكى ئايال يازغۇچى؟ 32
كىم «گېرمانىيىنىڭ ھازىرقى زامان ئەڭ مۇنەۋۋەر شائىرى» دەپ ئاتالغان؟ 35
نېمە ئۈچۈن پۇشكىننى «رۇسىيە شېئىرىيىتىنىڭ قۇياشى» دەيمىز؟ 38
پۇشكىننىڭ «دېڭىزغا خىتاب» ناملىق شېئىرى قانداق بەدىئىي ئالاھىدىلىككە ئىگە؟ 40
«ئارتۇقچە ئادەم» — ئونېگىننىڭ تىپىك ئوبرازىنى قانداق تونۇش كېرەك؟ 43
لېرمونتوف قانداق يازغۇچى؟ 45

فىتوفىنىڭ «‹ ئەركىنلىك ۋە مۇھەببەت ›» دېگەن شېئىرى نېمە ئۈچۈن ئادەملەر تەرىپىدىن شۇنچە تەرىپلىنىدۇ؟ 48
نېمە ئۈچۈن ۋىتمان ئۆزىنىڭ شېئىرلار توپلىمىغا «‹ گىياھلار ياپرىقى ›» دەپ نام قويغان؟ 50
«‹ گىياھلار ياپرىقى ›» نىڭ ئاساسىي مەزمۇنى ۋە ئالاھىدىلىكى نېمە؟ 53
نېمە ئۈچۈن ئېللون بوپىنى غەرب رازۋېتكا ھېكايىچىلىقىنىڭ پېشۋاسى دەيمىز؟ 56
ستېندال نېمە ئۈچۈن «‹ قىزىل ۋە قارا ›» نىڭ قوشۇمچە ماۋزۇسىنى «‹ 1830 - يىلىنىڭ تارىخىي خاتىرىلىرى ›» دەپ قويىدۇ؟ 59
ئولېن قانداق تىپ؟ 61
نېمە ئۈچۈن «‹ ئىنسان كومېدىيىسى ›» نى «‹ جەمئىيەت قامۇسى ›» دەيمىز؟ 64
بالزاك پۈلنىڭ ئارقىسىغا يوشۇرۇنغان جىنايەتلەرنى قانداق پاش قىلغان؟ 66
«‹ يېۋگېنى گراندې ›» نىڭ ئىدىيىۋى مەزمۇنى نېمە؟ 69
«‹ گورىيو بوۋاي ›» دىكى ئاتا مۇھەببىتىنى قانداق چۈشىنىش كېرەك؟ 72
بالزاك ياۋروپا ئەدەبىيات تارىخىدا قانداق ئورۇنغا ئىگە؟ 75
نېمە ئۈچۈن فلوبېرنى ئالدىنقىلارغا ۋارىسلىق قىلىپ، كېيىنكىلەرگە يول ئاچقان مەشھۇر ئۇستاز دەيمىز؟ 76
«‹ بوۋارى خانىم ›» نىڭ ئېلان قىلىنىشى نېمە ئۈچۈن ئەينى چاغدىكى سوتنى چۆچۈتىۋېتىدۇ؟ 79
ناتۇرالىزم دېگەن نېمە؟ 83
زولا قانداق يازغۇچى؟ 85
كىچىك دومانىڭ «‹ چوغلۇق قىز ›» دېگەن ئەسىرىنىڭ ئىدىيىۋى مەزمۇنى نېمە؟ 88
«‹ ھېكايىچىلىقنىڭ پادىشاھى ›» دېگەن ئالىي نامغا ئېرىشكەن

فرانسىيە يازغۇچىسى كىم؟ 90

«مارجان» نىڭ بەدىئىي ئىپادىلىنىشى قانداق ئالاھىدىلىككە ئىگە؟ 93

«دونداق» نىڭ ئاساسىي مەزمۇنى نېمە؟ 96

نېمە ئۈچۈن دىككېنس ئۆزىنىڭ ئىجادىيىتىدە كەمبەغەل بالىلارنىڭ تەقدىرىگە ئالاھىدە كۆڭۈل بۆلىدۇ؟ 98

«داۋىد كېففىرىد» نېمە ئۈچۈن دىككېنسنىڭ «ئەڭ ئارزۇلۇق بالىسى» بولۇپ قالغان؟ 101

«رىيازەتلىك دۇنيا» دا دۇنيادىكى رىيازەتلەر قانداق تەسۋىرلەنگەن؟ 102

جېن ئىر ئوبرازىنىڭ بەدىئىي سېھرىي كۈچى قەيەردىن كەلگەن؟ 107

خاردى قانداق يازغۇچى؟ 110

خاردىنىڭ «دېبور ئائىلىسىنىڭ قىزى تېس» ناملىق رومانى نېمە ئۈچۈن ئەينى چاغدىكى جامائەت پىكرىنىڭ ھۇجۇمىغا ئۇچرايدۇ؟ 112

بىراۋنىڭ شېئىرلىرى بەدىئىيلىك جەھەتتە قانداق ئالاھىدىلىكلەرگە ئىگە؟ 114

«سپارتاك» قانداق رومان؟ 116

«بالىلار چۆچىكى پادىشاھى» دەپ نام ئالغان دانىيە يازغۇچىسى كىم؟ 119

ئاندېرسېن چۆچەكچىلىكىنى قانداق «يىڭىچە شەكىل ۋە يىڭىچە ئىستىل دۇردانە» لەر بىلەن بېيىتقان؟ 122

تۇرگېنېۋ قانداق يازغۇچى؟ 125

«كىچىك شەخسلەر» دېگەن نېمە؟ 127

«رېۋىزور» دىكى ئەجايىپ ئوبرازنى قانداق تونۇش كېرەك؟ 129

نېمە ئۈچۈن «ئۆلۈك جانلار» غا پومېشچىك ئوبرازلىرىنىڭ رەسىم كۆرگەزمىسى دەپ نام بېرىلگەن؟ 131

ئەدەبىياتتىكى «ئارتۇقچە ئادەملەر» ئوبرازى دېگەن نېمە؟ 134

چېرنىشۋسكىنىڭ «‹ نېمە قىلىش كېرەك ›» دېگەن ئەسىرىنى
نېمە ئۈچۈن «‹ تۇرمۇش دەرسلىكى ›» دەيمىز؟ 137
«‹ جىنايەت ۋە جازا ›» دا ئاپتورنىڭ قانداق ئىدىيىۋى خاھىشى
ئىپادىلەنگەن؟ 138
نېمە ئۈچۈن لېۋ تولستوينى «‹ رۇسىيە ئىنقىلابىنىڭ
ئەينىكى ›» دەيمىز؟ 141
نېمە ئۈچۈن «‹ ئۇرۇش ۋە تىنچلىق ›» نى لېۋ تولستوينىڭ
ۋەكىللىك ئەسىرى دەيمىز؟ 145
ئاننا كارېنىنانىڭ ئۆلغارلىقى قەيەردە؟ 147
«‹ تىرىلىش ›» تە نېمىلەر پاش قىلىنغان ۋە تەنقىد قىلىنغان؟ 151
«‹ تىرىلىش ›» تىكى تىرىلىشنى قانداق چۈشىنىش كېرەك؟ 153
نېمە ئۈچۈن چېخوپنى 19 - ئەسىردىكى رۇسىيە تەنقىدىي رېئالىزم
ئەدەبىياتىنىڭ ئاخىرقى مەشھۇر يازغۇچىسى دەيمىز؟ 155
چېخوپ ئۆز ئەسەرلىرىدە «‹ كىچىك پېرسوناژلار ›» ئوبرازىنى
قانداق ياراتقان؟ 158
چېخوپ ھېكايە ئىجادىيىتىنىڭ ئاساسلىق ئالاھىدىلىكى
نېمە؟ 161
ۋوينىچنىڭ «‹ كوكۇيۇن ›» ناملىق رومانىدىكى باش قەھرىمان
قانداق ئوبراز؟ 165
نېمە ئۈچۈن مارك تۋېننى «‹ چاقچاق قىلىشقا ئامراق ›» ساتىرىك
يازغۇچى ئەمەس دەيمىز؟ 167
توم سويېر بىلەن خاكبېل فىن قانداق بالىلار ئوبرازى؟ 169
نورۋېگىيىنىڭ بىرىنچى ئورۇندا تۇرىدىغان دراماتورگى كىم؟ ... 172
نارا قانداق پېرسوناژ؟ 174
ژيول ۋېرن ئىلمىي فانتازىيىلىك رومانلىرىنىڭ قايسىلىرى ۋەكىللىك
ئەسەرلىرى ھېسابلىنىدۇ؟ 177
«‹ كاپىتان فرانتىنىڭ بالىلىرى ›» 178
«‹ دېڭىز ئاستىدىكى يىگىرمە مىڭ چاقىرىملىق سەپەر ›» 179

« سىرلىق ئارال » 180
« يەر شارىنى سەكسەن كۈندە ئايلىنىپ چىقىش» 181
20 - ئەسىر ئەدەبىياتى 183
سوتسىيالىستىك رېئالىزم دېگەن نېمە؟ 185
گوركى دۇنيا ئەدەبىياتى تارىخىدا قانداق ئورۇنغا ئىگە؟ 186
گوركىنىڭ تەرجىمھال تەرىقىسىدىكى ترىلوگىيىسىنىڭ ئاساسلىق مەزمۇنى نېمە؟ 188
نېمىشقا « بورانقۇش » نى پرولېتارىياتنىڭ جەڭگىۋار ناخشىسى دەيمىز؟ 190
« ئانا » نىڭ ئاساسىي ئىدىيىسى نېمە؟ 193
ماياكوۋىسكى سوۋېت ئەدەبىيات تارىخىدا قانداق ئورۇنغا ئىگە؟ 196
فادېيېۋنىڭ « تارمار » رومانى سوۋېت ئەدەبىياتى تارىخىدا قانداق ئەھمىيەتكە ئىگە؟ 198
نېمىشقا « ياش گۋاردىيە »نى سوۋېت ۋەتەن ئۇرۇشىنىڭ داستانى دەيمىز؟ 200
سېرافىموۋىچنىڭ « تۆمۈر ئېقىم » رومانىنىڭ ئاساسىي ئىدىيىسى نېمە؟ 202
شولوخوۋ سوۋېت هازىرقى زامان ئەدەبىياتىغا قانداق تۆھپىلەرنى قوشقان؟ 205
نېمىشقا « تىنچ دون » نى داستان خاراكتېرلىك ئۇلۇغ ئەسەر دەيمىز؟ 207
« پولات قانداق تاۋلاندى » دىكى پاۋېل ئوبرازىنىڭ قانداق تىپىك ئەھمىيىتى بار؟ 211
فۇچىكنىڭ « ئۆلۈم ئالدىدىكى سۆز » نىڭ ئاساسىي ئىدىيىسى نېمە؟ 213
ئايتماتوۋ قانداق يازغۇچى؟ 215
« بۇ يەرنىڭ سەھىرى جىمجىت » قانداق ئەسەر؟ 217
رومېن روللان قانداق يازغۇچى؟ 220

试读结束：需要全本请在线购买： www.ertongbo

جون كرىستوپېتىس ئىبارەت بۇ پېرسوناژنى قانداق تونۇش كېرەك؟ 222
«20 - ئەسىردىكى مولىيېر» دەپ ئاتالغان دراماتورگ كىم؟ 226
«فورسەيىش شەجەرىسى» نىڭ ئاساسىي مەزمۇنى نېمە؟ 228
غەرب مودېرنىزم ئەدەبىياتىنىڭ ئاساسىي ئالاھىدىلىكى نېمە؟ 230
كېيىنكى سىمۋولىزم دېگەن نېمە؟ 233
كافكا نېمىشقا «مودېرنىزم ئەدەبىياتىنىڭ ئاتىسى» دەپ
ھۆرمەتلىنىدۇ؟ 235
«شەكىل ئۆزگەرتىش خاتىرىسى» نىڭ قانداق ئالاھىدىلىكى
بار؟ 238
«گاررى سىگىل» نېمىشقا بەزىلەرنىڭ قاتتىق زەربە بېرىشىگە
ئۇچرىغان؟ 241
نېمىشقا «جەزىرە» نى غەربنىڭ زاۋاللىققا يۈز تۇتقانلىقىنىڭ
سىمۋولى دەيمىز؟ 243
ئاڭ ئېقىمى دېگەن نېمە؟ 247
«سۇدەك ئۆتكەن ئۆمۈر ئەسلىمىسى» نىڭ ئۆزگىچە سېھرىي
كۈچى نېمە؟ 250
نېمىشقا «ئۇلىسسېس» نى غەرب ھازىرقى زامان داستانى
دەيمىز؟ 252
مەۋجۇدىيەتچىلىك دېگەن نېمە؟ 256
نوبېل ئەدەبىيات مۇكاپاتىنى ئېلىشنى رەت قىلغان يازغۇچى كىم،
ئۇ قانداق يازغۇچى؟ 259
سارتىرنىڭ «بۇلغانغان قول» دېگەن ئەسىرىنىڭ ئاساسىي
مەزمۇنى نېمە؟ 264
بىمەنىچىلەر دىرامىچىلىقى دېگەن نېمە؟ 266
برېختنىڭ دىرامىدىكى مۇھىم تۆھپىسى نېمە؟ 268
«ئۇ. ھېنرى ئۇسۇلى» دېگەن نېمە؟ 271
ھېمىڭۋاي قانداق يازغۇچى؟ 274
ھېمىڭۋاينىڭ ئىجادىيىتى قانداق بەدىئىي ئالاھىدىلىككە

ئىگە؟ 277
نېمىشقا «بوۋاي بىلەن دېڭىز»، «ھېمىڭۋايچە قەھرىمان»
لارنىڭ روھىنى ھەممىدىن بەك گەۋدىلەندۈرۈپ بېرىدۇ دەيمىز؟ .. 279
ھازىرقى زامان ئامېرىكا ئەدەبىيات ساھەسىدىكى ئەڭ ياخشى
يازغۇچى كىم؟ 282
قارا يۇمۇر دېگەن نېمە؟ 284
تاگور نېمىشقا «بېنگالىنىڭ شېللىرى» دەپ تەرىپلىنىدۇ؟ 287
«كىتانكىيالى» نىڭ قانداق ئالاھىدىلىكى بار؟ 289
يىنو ۋېيياسىنشى قانداق يازغۇچى؟ 290
ناتسىمېسو سېكىنىڭ «مەن دېگەن مۈشۈك» ناملىق
ئەسىرىنىڭ ئىدىيىۋى مەزمۇنى نېمە؟ 293
كاۋاباتا ياسىنالى قانداق يازغۇچى ؟ 295
«قارلىق ئەل» قانداق ئەسەر؟ 300
لاتىن ئامېرىكىسىدا تۇنجى نوبېل ئەدەبىيات مۇكاپاتىغا
ئېرىشكۈچى كىم؟ 302
نېرۇدا قانداق شائىر؟ 304
سېھىرىي رېئالىزم دېگەن نېمە؟ 306
ئاستۇرىئاس نېمىشقا «يېڭى لىرىك ئەدەبىيات پېشىۋالىرىنىڭ
بىرى» دەپ ئاتالغان؟ 309
نېمىشقا «يۈز يىل غېرىبلىق» نى سېھىرىي رېئالىزملىق ئېسىل
ئەسەر دەيمىز؟ 311

19 ـ ئەسىر ئەدەبىياتى

19 ـ ئەسىر ياۋروپا ئەدەبىياتى تەرەققىيات تارىخىدا تولىمۇ پارلاق بىر دەۋر ھېسابلىنىدۇ. ئالدى بىلەن رومانتىزم ئەدەبىياتى بارلىققا كەلدى… ، ئارقىدىنلا تەنقىدىي رېئالىزم ئەدەبىياتى دولقۇنى كۆتۈرۈلۈپ ، جۇش ئۇرۇپ راۋاجلانغان سەنئەت ئېقىمىغا ئايلاندى. بۇ دەۋر-دە ، ياۋروپادىكى ھەرقايسى دۆلەتلەرنىڭ كۆپلىگەن داڭ-لىق يازغۇچىلىرى نۇرغۇن گىگانت ئەسەرلەرنى يېزىپ چىقىپ ، ئەدەبىيات ئالىمىدە مىسلى كۆرۈلمىگەن پارلاق مەنزىرە بارلىققا كەلدى. بايرون ، شېللىر ، ھيۇگو ، بالزاك ، دىككىنس ، لېۋ تولستوي قاتارلىق يازغۇچى-لار ئىجابىي بولغان يېڭىلىق يارىتىش روھى ، ئۆتكۈر تەنقىدىي قاراش ، يۈكسەك بەدىئىي ماھارىتى بىلەن نۇر-غۇن نادىر ئەسەر ئىجاد قىلىپ ، ئىنسانىيەت ئۈچۈن ئۆچمەس تۆھپىلەرنى ياراتتى.

رومانتىزم ئەدەبىياتىنىڭ ئاساسلىق ئالاھىدىلىكى نېمە؟

ئىنسانىيەتنىڭ ئەدەبىيات تەرەققىيات تارىخىدا ، رومانتىزم ئەسلىدىنلا مەۋجۇت ئىدى . ئۇنىڭ بىر خىل ئاڭلىق ئىجادىيەت ئۇسۇلى ھەمدە بىر خىل ئەدەبىيات ئېقىمى سۈپىتىدە شەكىللىنىشى ، ياۋروپادا 18 - ئەسىرنىڭ ئاخىرى 19 - ئەسىرنىڭ دەسلەپكى نەچچە ئون يىلىدىكى ئىش . ئۇ ياۋروپا - ئامېرىكا ئەدەبىيات تارىخىدىكى مۇھىم بىر باسقۇچ بولۇپ ، تولىمۇ روشەن ئالاھىدىلىككە ئىگە .

بىرىنچى : غايىنى ئىپادىلەشنى مۇھىم ئورۇنغا قويغان بولۇپ ، كۈچلۈك لىرىك تۈسكە ئىگە . رومانتىزم ئەدەبىياتى ، ئەنگلىيە سانائەت ئىنقىلابىنىڭ ئېچىنىشلىق ئاقىۋىتى ۋە فرانسىيە ئىنقىلابىدىن كېيىن كۆرۈلگەن ئۈمىدسىزلىك بىلەن تولغان رېئاللىق جەريانىدا گۈللەپ ياشنىدى . شۇڭا ، رومانتىزم ئەدەبىياتى ئۆزىنىڭ غايىسىنى ئىپادىلەشكە ئالاھىدە ئەھمىيەت بېرىدۇ ھەمدە ئۇنى رېئاللىق بىلەن قارىمۇقارشى ئورۇنغا قويۇپ ، رېئاللىققا بولغان نارازىلىقى ۋە قارشىلىقىنى ئىپادىلەيدۇ . غايىنى ئىپادىلەش جەريانىدا ، ئاپتور مۇقەررەر ھالدا چوڭقۇر ئىچكى ھېسسىياتىدىن ئۇرغۇپ چىققان ، كۈچلۈك سۇبيېكتىپ ئارزۇسىنى ئىپادىلىگەنلىكى ئۈچۈن ، ئۇنىڭدا ھېسسىي ئالاھىدىلىك تولىمۇ قويۇق بولىدۇ ؛ يازغۇچىلارنىڭ ئىجتىمائىي مۇھىتى ۋە كېلىپ چىقىشى ، كەچۈرمىشلىرى ئوخشىمىغانلىقتىن ، ئۇلار ئىپادىلىگەن غايىمۇ بىر - بىرىدىن زور دەرىجىدە پەرقلىنىدۇ .

ئىككىنچى : تەبىئەتنى قەدىرلەش ، گۈزەل تەبىئەت مەنزىرىلىرىنى تەسۋىرلەشمۇ رومانتىزم ئەدەبىياتىنىڭ بىر چوڭ ئالاھىدىلىكى . بىراق ، بەزى يازغۇچىلار گۈزەل تاغ - دەريا مەنزىرىلىرىنى تەسۋىرلەشنى رېئاللىقتىن قېچىش ئۈچۈن ئۆزلىرىگە تەسەللى بېرىدىغان بىر ۋاستە قىلىۋالغان ياكى ئۇنى تەسەۋۋۇرلىرىنى غۇۋا ھەم سىرلىق يېزىشنىڭ ۋاستىسى قىلىۋېلىپ ، ئۇنىڭدىن سىرلىق قوزغىتىشقا ئېرىشمەكچى بولۇشقان ؛ يەنە بىر قىسىم يازغۇچىلار ئەكسىچە روشەن ھەم گۈزەل تەبىئەت مەنزىرىلىرىنى ئەسىرىنىڭ باش تېمىسى ، پېرسوناژلارنىڭ خاراكتېرىگە زىچ گىرەلەشتۈرۈۋېتىدۇ ياكى بۇ ئارقىلىق گۈزەل غايىسىنى گەۋدىلەندۈرمەكچى بولىدۇ ياكى بولمىسا بۇ ئارقىلىق جەمئىيەتنىڭ رەزىللىكلىرىگە سېلىشتۇرما قىلىپ ، رېئاللىقنى سۆكىدىغان بىر خىل ۋاستە قىلىدۇ .

ئۈچىنچى ئالاھىدىلىكى ، خەلق ئېغىز ئەدەبىياتىغا ئەھمىيەت بېرىش ، يەنى بۇنى رومانتىزمچى يازغۇچىلارنىڭ كلاسسىك ئەدەبىياتنىڭ مەزمۇنلىرىدىكى تار مەھكىمچىلىك ، ئېسىلزادىچىلىك ، بەدىئىي ئىپادىلەشتىكى بارغانسېرى شەكىلۋازلىشىپ كېتىشلەرگە قارشى تۇرۇش كۆرىشىدىن ئايرىپ قاراش مۇمكىن ئەمەس . كلاسسىك ئەدەبىيات مول تەسەۋۋۇر ، چىن ھېسسىيات ، شەكلى ئەركىن ، تىلى تەسىرلىك بولۇشتەك ئالاھىدىلىكلىرى بىلەن رومانتىزم ئەدەبىياتىنى مول ئوزۇقلۇق بىلەن تەمىن ئەتكەندى .

تۆتىنچى ، ئىجادىيەتتە ئەركىن بولۇش ، تالانت ۋە ئىجاد قىلىشقا چوقۇنۇش ، تەسەۋۋۇر ۋە سېلىشتۇرۇشنى تەكىتلەش بىلەن بىر ۋاقىتتا ، كلاسسىزمنىڭ تۈرلۈك قائىدە - يوسۇنلىرى ۋە ئەنئەنىنى قوغلىشىشتەك ناچار خاھىشلارغا قارشى تۇرۇش . لېكىن ، بەزى يازغۇچىلار قوغلاشقان ئەركىن بولۇش ، ماھىيەتتە ئەدەبىياتنىڭ ئىجتىمائىي كۈچىنى ئىنكار قىلىپ ، «سەنئەت

试读结束：需要全本请在线购买： www.ertongbo